Cuntas Leithreasa 2015

Vóta 28

Gnóthaí Eachtracha agus Trádála

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 28, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an riachtanais seo, réitigh mé an cuntas faoi iamh den mhéid a caitheadh sa bhliain dar críoch 31 Nollaig 2015 maidir le tuarastail agus speansais Oifig an Aire Gnóthaí Eachtracha agus Trádála, i gcomhair seirbhísí áirithe arna riar ag an Oifig sin, agus chun deontais agus ranníocaíochtaí chuig Eagraíochtaí Idirnáisiúnta a íoc.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasaithe 2015, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Dlitear farasbarr €7.06 milliúin a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid é den Chuntas seo an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Cuntasaíochta chomh maith leis na nótaí 1 go 7.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Cuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta, maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh, chun feidhme agus an cuntas á ullmhú.

Idirbhearta in airgeadra eachtrach

Aistrítear idirbhearta a eascraíonn in airgeadraí iasachta go Euro ag ráta malairte an mhargaidh atá i réim ag tús na míosa.

Fabhruithe, réamhíocaíochtaí, ceangaltais agus stoic ag misin thaidhleoireachta

Ní áirítear sna figiúirí maidir le fabhruithe, réamhíocaíochtaí agus ceangaltais aon suimeanna maidir le misin thaidhleoireachta na Roinne seachas iad siúd a bhaineann le réadmhaoin ar cíos. Ní áirítear luach stoc arna shealbhú ag misin ag deireadh na bliana ach oiread.

Ceangaltais

Ní áirítear sna ceangaltais ach amháin na suimeanna sin a bheidh dlite ón Roinn sna dhá mhí dhéag ina dhiaidh sin.

Sócmhainní caipitil

Tá luach na talún agus na bhfoirgneamh atá san áireamh i ráiteas na sócmhainní caipitil bunaithe ar luacháil a cuireadh i gcrích in 2005 seachas

- talamh agus foirgnimh a fuarthas ó bhí 2005 a dtugtar a luach ar a gcostas
- trí áitreabh ambasáide a chuirtear san áireamh ar bhonn luachála gairmiúla a cuireadh i gcrích in 2011.

Ráiteas faoin Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht don chóras rialaithe airgeadais inmheánach

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá agam as cinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú ag an Roinn.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom féin agus i gcomhthéacs mo chuid dualgas féin mar Ard-Rúnaí. Freisin, ní féidir le haon chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh ach ráthaíocht réasúnta seachas dearbhráthaíocht a thabhairt go bhfuil sócmhainní cumhdaithe, go bhfuil idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí eile a chosc nó go ndéanfaí iad a aimsiú go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe airgeadais inmheánacha a chothabháil agus bíonn an córas agus a éifeachtúlacht faoi athbhreithniú leanúnach.

Timpeallacht um rialú airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil na nithe seo a leanas mar chuid de

- sannadh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach
- bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht do bhainistiú airgeadais
- bunaíodh gnáthaimh fhoirmeálta do thuairisciú teipeanna suntasacha rialaithe agus do chinntiú gníomhaíochta ceartaithí cuí
- is ann do Choiste Iniúchta le comhairle a thabhairt dom maidir le comhlíonadh mo chuid freagrachtaí don chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistithe

Deimhním go bhfuil creatlach gnáthamh riaracháin agus tuairisciú rialta bainistithe i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt na ndualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta agus, go háirithe, gurb ann dóibh seo a leanas

- Córas buiséadaithe iomchuí ann agus buiséad bliantúil a bhíonn faoi athbhreithniú ag bainistíocht shinsearach.
- Athbhreithniú rialta á dhéanamh ag lucht bainistíochta sinsearaí ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla a léiríonn feidhmíocht airgeadais in aghaidh meastachán.
- Córas bainistíochta riosca i bhfeidhm taobh istigh den Roinn.
- Córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú.
- Treoirlínte rialaithe infheistíochta caipitil iomchuí ann, chomh maith le rialacha foirmiúla um bhainistiú tionscadail.
- Chomhlíon an Roinn na treoirlínte ach amháin i gcás aon gconradh deag dar luach €3.6milliún a bhí liostaithe i mo thuairisceán bliantúil i ndáil le Ciorclán 40/2002. Níor lorgaíodh tairiscintí do na conarthaí mar gheall gur bronnadh an conradh ar an soláthróir dílsithe nó gur sáraíodh an tairseach €25,000 gan chuimhneamh. Athbhreithneoidh aonad soláthair na Roinne na conarthaí sin in 2016.

Clár sócmhainn sheasta

Tá an Roinn ag obair ar thionscadal chun a clár sócmhainní caipitil a nuashonrú. Mar chuid den tionscadal leanúnach seo, cuireadh de láimh luach €17.67 milliún de shócmhainní TF lándímheasta le linn na bliana.

Iniúchadh Inmheánach agus Coiste Iniúchta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánach ag an Roinn le pearsanra atá oilte go cuí, a fheidhmíonn de réir cairte scríofa atá faofa agam. Téann anailís ar na rioscaí airgeadais sin atá os comhair na Roinne i bhfeidhm ar a cuid oibre agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúchta inmheánaigh, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé d'aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnta. Déantar an fheidhm inmheánach iniúchta a athbhreithniú ó am go chéile agam féin agus ag an gCoiste Iniúchta. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam le cinntiú go ndéantar tuairiscí na feidhme iniúchta inmheánaigh a athleanúint.

Niall Burgess
Oifigeach Cuntasaíochta
Roinn Gnóthaí Eachtracha agus Trádála

27 Meán Fómhair 2016

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste
Tuairisc le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 28 Gnóthaí Eachtracha agus Trádála

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithghabhála do Vóta 28 Gnóthaí Eachtracha agus Trádáil don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2015 faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a forordaíodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na mbeartas cuntasaíochta caighdeánacha agus na bprionsabal do chuntais leithghabhála.

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Ailt 22 an Achta um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntas leithghabhála a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn agus as rialtacht agus geanas gach idirbhirt sna cuntais leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntais leithghabhála gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntais leithghabhála, tá iachall orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iachall orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar

- ar theip ar roinn nó ar oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó
- nach gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas ag cloí leis an údarás faoina maíonn siad a bheith curtha i gcrích.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain, faoi aon cheisteanna a eascraíonn as m'iniúchadh ar an gcuntas leithghabhála.

Scóip an iniúchta

Áirítear mar chuid d'iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus do rialtacht na n-idirbheart airgeadais atá san áireamh sa chuntas chomh maith le measúnú i dtaca leis an gceist ar cloíodh le forálacha cuntasaíochta *Ghnáthaimh Airgeadais Phoiblí* na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntas leithghabhála saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntas leithghabhála.

Tuairim faoin gcuntas leithghabhála

I mo thuairimse, léiríonn an cuntas leithghabhála go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 28 Gnóthaí Eachtracha agus Trádáil don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2015.

Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh taifid chuntasaíochta leordhóthanacha ag an An Roinn Gnóthaí Eachtracha agus Trádála. Réitíonn an cuntas leithghabhála leis na taifid chuntasaíochta.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

28 Méan Fomhair 2016

Vóta 28 Gnóthaí Eachtracha agus Trádála
Cuntas Leithreasa 2015

		2015		2014
		Soláthar meastacháin	**Aschur**	**Aschur**
		€000	**€000**	**€000**
Caiteachas Cláir				
A	Leas eacnamaíoch agus trádála na hÉireann a chur chun cinn san Eoraip agus go hidirnáisiúnta	48,658	47,824	45,890
B	Seirbhísí consalachta, pas agus d'Éireannaigh thar lear	71,877	71,272	69,749
C	Athmhuintearas agus comhoibriú ar an oileán seo	20,024	22,430	22,055
D	Cearta daonna, slándáil agus síocháin idirnáisiúnta	69,447	67,381	63,627
	Glanchaiteachas	**210,006**	**208,907**	**201,321**
	Bain de			
E	**Leithreasaí-i-gcabhair**	**45,048**	**51,482**	**48,120**
	Glanchaiteachas	**164,958**	**157,425**	**153,201**

Barrachas le géilleadh

Tá barrachas na suime a luaitear le cois an ghlanmhéid dlite le géilleadh don Státchiste. Faoi Alt 91 den Acht Airgeadais 2004, is féidir aon chuid de leithreasuithe do sheirbhísí soláthair chaipitil nár caitheadh, nó iad ar fad, a thabhairt anonn le caitheamh sa chéad bhliain eile.

	2015	2014
	€	**€**
Barrachas	7,533,377	14,604,579
Géilleadh iarchurtha	(475,000)	—
Farasbarr le tabhairt suas	7,058,377	14,604,579

Anailís ar chaiteachas riaracháin

		2015		2014
		Soláthar meastacháin	**Aschur**	**Aschur**
		€000	**€000**	**€000**
i	Tuarastail, pá agus liúntais	79,603	77,258	75,239
ii	Taisteal agus cothú	5,144	6,136	5,146
iii	Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha	4,048	4,254	3,637
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	5,786	5,795	5,508
v	Fearais oifige agus soláthairtí eile oifige agus seirbhísí bainteacha	17,379	17,424	18,566
vi	Costais áitreabh oifige	25,119	23,723	22,410
vii	Seirbhísí comhairleoireachta agus athbhreithnithe ar an luach ar airgead agus ar pholasaithe	100	—	—
viii	Costais ionadaíochta agus lóistín thar lear	10,524	11,181	10,495
		147,703	145,771	141,001

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2015

		2015	2014
	€000	€000	€000
Caiteachas cláir		63,136	60,320
Pá		77,258	75,239
Neamhphá		68,513	65,762
Ollchaiteachas		**208,907**	**201,321**
Bain de			
Leithreasaí-i-gcabhair		**51,482**	**48,120**
Glanchaiteachas		**157,425**	**153,201**
Athruithe maidir le sócmhainní caipitil			
Ceannacháin airgead tirim	(2,833)		
Brabús ar dhiúscairt	(48)		
Dímheas	3,610		
		729	77
Athruithe maidir le glansócmhainní reatha			
Méadú ar fhabhruithe deiridh	6,192		
Méadú ar stoc	(485)		
		5,707	1,994
Caiteachas díreach		**163,861**	**155,272**
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile			
Glan-chaiteachas ar sheirbhísí comhcheangailte (nóta 1.1)		17,702	16,877
Cíosanna barúlacha		1,716	1,716
Costas glan clár		**183,279**	**173,865**

1.1 Glan-Chaiteachas ar Sheirbhísí Comhcheangailte

I ndáil le Vóta 28 a tabhaíodh in áit eile, tá méid an ghlan-chaiteachais ar sheirbhísí comhcheangailte comhdhéanta de na méideanna measta seo a leanas.

		2015	2014
		€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	m	60	60
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	m	11,959	10,716
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	m	5,100	5,578
Vóta 20 Garda Síochána	m	91	91
Príomh Chiste – Pinsin Airí	m	492	432
		17,702	16,877

Tugann "m" le fios gur luach measta nó costas cionroinnte atá ann.

2 Clár Comhardaithe ag 31 Nollaig 2015

	Nóta	2015 €000	2014 €000
Sócmhainní Caipitil	2.2	**165,269**	**165,998**
Sócmhainní Reatha			
Stoic	2.4	4,236	3,751
Réamhíocaíochtaí		5,308	11,904
Iarmhéideanna eile dochair	2.5	3,379	6,076
Banc agus airgead tirim	2.3	1,904	(4,300)
Iomlán na Sócmhainní Reatha		**14,827**	**17,431**
Lúide Dliteanais Reatha			
Costais fhabhraithe		1,021	1,425
Iarmhéideanna eile creidmheasa	2.6	422	115
Glandliteanas ón Státchiste	2.7	4,786	1,556
Caidrimh chultúrtha le tíortha eile (deontais-i-gcabhair)	7.1	75	105
Iomlán na nDliteanas Reatha		**6,304**	**3,201**
Glansócmhainní Reatha		**8,523**	**14,230**
Glansócmhainní		**173,792**	**180,228**
Léirithe ag:			
Cuntas maoiniú Stáit	2.1	**173,792**	**180,228**

2.1 Cuntas Maoiniú Stáit	**Nóta**	**€000**	**2015 €000**	**2014 €000**
Iarmhéid ag 1 Eanáir			180,228	182,299
Eisíocaíochtaí as an Vóta				
Soláthar meastacháin	Cuntas	164,958		
Géilleadh iarchurtha	Cuntas	(475)		
Farasbarr le tabhairt suas	Cuntas	(7,058)		
Glan vóta			157,425	153,201
Caiteachas (airgead tirim) a tabhaíodh in áit eile	1		17,702	16,877
Caiteachas nach airgead tirim – cíos barúlach	1		1,716	1,716
Costas glan clár	1		(183,279)	(173,865)
Iarmhéid ag 31 Nollaig			**173,792**	**180,228**

2.2 Sócmhainní Caipitil

	Talamh agus foirgnimh	Feithiclí mótair	Troscán agus feistis	Trealamh oifige	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000
Ollsócmhainní					
Costas nó luacháil amhail an 1 Eanáir 2015	156,544	3,027	48,715	82,229	290,515
Breiseanna	—	572	51	2,258	2,881
Diúscairtí	—	(295)	—	(17,676)	(17,971)
Costas nó luacháil amhail an 31 Nollaig 2015	156,544	3,304	48,766	66,811	275,425
Dímheas carntha					
Iarmhéid tosaigh amhail an 1 Eanáir 2015	—	2,457	45,542	76,518	124,517
Dímheas don bhliain	—	304	1,001	2,305	3,610
Dímheas ar dhiúscairtí	—	(295)	—	(17,676)	(17,971)
Dímheas carntha amhail an 31 Nollaig 2015	—	2,466	46,543	61,147	110,156
Glan-sócmhainní amhail an 31 Nollaig 2015	**156,544**	**838**	**2,223**	**5,664**	**165,269**
Glan-sócmhainní amhail an 31 Nollaig 2014	**156,544**	**570**	**3,173**	**5,711**	**165,998**

2.3 Bainc agus Airgead Tirim 31 Nollaigs	**2015**	**2014**
	€000	**€000**
Cuntais Misean agus cheanncheathrú	8,714	9,743
Iarmhéideanna Phá Máistir Ginearálta agus airgead tirim	(6,810)	(14,043)
	1,904	(4,300)

2.4 Stoic	**2015**	**2014**
ag 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Leabhair agus cártaí pas	3,495	3,526
Stoic phrótacail	80	94
Stáiseanóireacht	586	45
Postas réamhíoctha	4	2
Earraí Inchaite TF	71	84
	4,236	3,751

2.5 Iarmhéideanna Eile Dochair	**2015**	**2014**
ag 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Cuntais roinne & gníomhaireachta	1,024	3,860
Cuntais óinchiste & agus fionraí pearsanta	1,068	966
Cuntais airleacan tuarastail iasachta	201	269
Ilghnéitheach	1,086	981
	3,379	6,076

2.6 Iarmhéideanna Eile Creidmheasa	**2015**	**2014**
ag 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Suimeanna dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	1	—
Árachas Sóisialta Pá-Choibhneasta	—	(1)
Ranníocaíochtaí pinsin	232	24
Cáin Bhreisluacha	26	22
Seirbhísí Gairmiúla Cháin Shiarchoinneálach	69	32
	328	77
Ilghnéitheach	94	38
	422	115

2.7 Glandliteanas don Státchiste	**2015**	**2014**
ag 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Farasbarr le tabhairt suas	7,058	14,605
Géilleadh iarchurtha	475	—
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(2,747)	(13,049)
Glandliteanas don Státchiste	4,786	1,556
Léirithe ag:		
Féichiúnaithe		
Iarmhéideanna dochair ar fionraí	3,379	6,076
Banc agus airgead tirim	1,904	(4,300)
	5,283	1,776
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(328)	(77)
Iarmhéideanna sochair: ar fionraí	(94)	(38)
Iarmhéideanna sochair: Cuntais deontais	(75)	(105)
	(497)	(220)
	4,786	1,556

2.8 Ceangaltais

Is éard atá sna figiúirí ceangaltais a luaitear thíos ná iomlán na suimeanna infhorfheidhmithe de réir dlí atá le híoc in 2016 agus baineann siad le híocaíochtaí cíosa maoine thar lear agus le ceangaltais riaracháin eile.

ag 31 Nollaig	**2015**	**2014**
	€000	**€000**
Mar seo a leanas a dhéantar anailís ar an méid:		
(i) Oifig na bPasanna agus costais riaracháin eile	6,542	8,723
(ii) Íocaíochta cíosa maoine thar lear		
Déantar anailís ar an méid d'íocaíochtaí cíosa maoine de réir dhul in éag léasa mar seo a leanas:		
Laistigh de bhliain amháin	4,947	2,561
idir dhá bhliain agus cúig bliana	6,069	5,940
Cúig bliain agus os a chionn	2,385	3,007
	13,401	**11,508**
Ceangaltais iomlána	**19,943**	**20,231**

Déantar ceangaltais cíosa maoine arna ndéanamh faoi théarmaí na gcomhaontuithe léasa maoine a fhrithháireamh ag réamhíocaíochtaí. B'ionann cíosanna réamhíoctha agus €1.12 milliún (2014: €1.86 milliún).

3 Caiteachas Cláir réir Fo-mhírcheann

		2015		2014
		Soláthar meastacháin	Aschur	Aschur
		€000	€000	€000
A	**Leas eacnamaíoch agus trádála na hÉireann a chur chun cinn san Eoraip agus go hidirnáisiúnta**			
A.1	Riarachán - pá	23,195	22,512	21,945
A.2	Riarachán - neamhphá	21,107	21,235	20,091
A.3	Seirbhísí eolais	502	285	286
A.4	Caidrimh chultúrtha le tíortha eile (deontas i gcabhair)	846	846	846
A.5	An ciste um thionscnamh trádála	480	283	307
A.6	Ranníocaíochtaí le heagraíochtaí idirnáisiúnta	2,528	2,663	2,240
—	Tionscadal Shlí an Atlantaigh	—	—	175
		48,658	47,824	45,890

Míniú ar athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an t-ollchaiteachas i ndáil leis an gClár A €834,000 níos ísle ná mar a cuireadh ar fáil. Ba de bharr an méid seo a leanas é seo den chuid is mó:

Tuairisc	Níos lú/(níos mó) ná mar a luadh €000	Míniú
Riarachán Pá	683	Eascraíonn an gannchaiteachas i dtorthaí pá ó mhoill folúntais a líonadh.
Seirbhísí Eolais	217	D'eascair an tearc-chaitheamh as tionscadail nach ndeachaigh ar aghaidh mar a beartaíodh
Ciste Tionscnaimh Trádála	197	Is de thoradh moill a cuireadh ar roinnt pleananna caiteachais réamh-mheasta an gannchaiteachas
Ranníocaíochtaí le heagraíochtaí Náisiúnta agus Idirnáisiúnta	(135)	Is ranníocaíochtaí measta iad ranníocaíochtaí an OECD a bhí níos airde ná mar a bhíothas ag súil.

		2015		2014
		Soláthar meastacháin	**Aschur**	**Aschur**
		€000	**€000**	**€000**
B	**Seirbhísí consalachta, pas agus d'Éireannaigh thar lear**			
B.1	Riarachán – pá	32,136	31,189	30,362
B.2	Riarachán – neamhphá	28,067	28,237	27,220
B.3	Aisdúichiú agus cothabháil na nÉireannach atá i dtrioblóid thar lear	79	3	14
B.4	Tacaíocht do sheirbhísí eisimirceach Éireannach	11,595	11,843	12,153
		71,877	71,272	69,749

Míniú ar athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an t-ollchaiteachas i ndáil leis an gClár B €605,000 níos ísle ná mar a cuireadh ar fáil. Ba de bharr an méid seo a leanas é seo den chuid is mó:

Tuairisc	**Níos lú/(níos mó) ná mar a luadh €000**	**Míniú**
Pá riaracháin	947	Eascraíonn an gannchaiteachas pá ó moill folúntais a líonadh.
Tacaíocht do sheirbhísí eisimirceach Éireannach	(248)	Tá oschaiteachas sa chlár de dheasca gluaiseachtaí díobhálacha ar malartáin eachtracha

		2015		2014
		Soláthar meastacháin	**Aschur**	**Aschur**
		€000	**€000**	**€000**
C	**Athmhuintearas agus comhoibriú ar an oileán seo**			
C.1	Riarachán - pá	7,944	7,710	7,505
C.2	Riarachán - neamhphá	6,685	6,726	6,539
C.3	Comhoibriú Thuaidh/Theas agus Angla-Éireannach	2,745	5,344	2,861
C.4	Ciste Idirnáisiúnta d'Éirinn	2,650	2,650	5,150
		20,024	22,430	22,055

Míniú ar athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an t-ollchaiteachas i ndáil leis an gClár C €2,406,000 níos airde ná mar a cuireadh ar fáil. Ba de bharr an méid seo a leanas é seo den chuid is mó:

Tuairisc	**Níos lú/(níos mó) ná mar a luadh** **€000**	**Míniú**
Comhoibriú Thuaidh-Theas agus Angla - Éireannach	(2,599)	Ba é an caiteachas is mó sa bhreis ar an gclár C.3 Thuaidh-Theas agus Angla-Éireannach comhoibriú deontas € 2.5 milliún faoin gComhaontú nua Thuaisceart Éireann Stormont " Tús Úr" .

		2015		2014
		Soláthar meastacháin	**Aschur**	**Aschur**
		€000	**€000**	**€000**
D	**Cearta daonna, slándáil agus síocháin idirnáisiúnta**			
D.1	Riarachán - pá	16,328	15,847	15,427
D.2	Riarachán - neamhphá	12,241	12,315	11,912
D.3	Ranníocaíochtaí le heagraíochtaí idirnáisiúnta	40,460	38,803	35,889
D.4	Gníomhartha mar thoradh ar Theideal V de Chonradh an Aontais Eorpaigh	418	416	399
		69,447	67,381	63,627

Míniú ar athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an t-ollchaiteachas i ndáil leis an gClár D €2,066,000 níos ísle ná mar a cuireadh ar fáil. Ba de bharr an méid seo a leanas é seo den chuid is mó:

Tuairisc	**Níos lú/(níos mó) ná mar a luadh** €000	**Míniú**
Riarachán pá	481	An gannchaiteachas i dtorthaí pá ó moill folúntais a líonadh. Léiríonn sé seo méid sin an chomhréir leithdháileadh ar an tsíocháin an tslándáil agus daonna cearta Clár D International.
Ranníocaíochtaí le heagraíochtaí idirnáisiúnta	1,657	Bhí ranníocaíochtaí Na Náisiúin Aontaithe níos lú ná mar a measadh.

4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2015		2014
		Measta	**Réadaithe**	**Réadaithe**
		€000	**€000**	**€000**
1.	Pasanna, víosaí agus seirbhísí consalachta eile	40,020	47,271	44,001
2.	Aisíocaíocht ar airleacain aisdúichithe agus cothabhála	30	2	3
3.	Aisíocaíochtaí CBL le misin taidhleoireachta	750	739	723
4.	Ilghnéitheach	500	443	286
5.	Fáltais ó asbhaintí a bhaineann le pinsin ar luach saothair na seirbhíse poiblí	3,748	3,027	3,107
	Iomlán	45,048	51,482	48,120

Míniú ar athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an ioncam ó Leithreasaí-i-gCabhair €6,434,000 milliún níos mó ná mar a cuireadh ar fáil. Ba de bharr an méid seo a leanas é seo den chuid is mó:

Tuairisc	**Níos lú/(níos mó) ná mar a luadh €000**	**Míniú**
Seirbhísí pas, víosa agus consalachta eile	(7,251)	Bhí ioncam pas € 5.6m milliún níos airde. Toisc go bhfreagraíonn an tseirbhís phróiseáil pas d'éileamh, tá sé deacair a thuar le cinnteacht leibhéal nó meascán na n-iarratas a thiocfaidh isteach in aon bhliain ar Leith. Bhí táillí víosa €300,000 chun tosaigh ar an meastachán de bharr éileamh méadaithe..
Fáltais ó asbhaint a bhaineann le pinsean ar luach saothair seirbhíse poiblí	721	Tá asbhaintí a bhaineann le pinsean ar gcúl mar gheall ar leibhéil níos ísle tuarastal a eascraíonn ó Chomhaontuithe Bhóthar Haddington agus Bhóthar Lansdún.

4.2 Fáltais bhreise iníoctha leis an Státchiste

	2015	2014
	€000	**€000**
Iarmhéid ag 1 Eanáir	—	—
Fáltais ó dhíol réadmhaoine Stáit	—	758
Aistrithe chuig an Stát Chiste	—	(758)
Iarmhéid ag 31 Nollaig	—	—

5 Líon agus Pá na bhFostaithe

	2015	2014
Líon foirne (comhionann le fostaithe lánaimseartha) **ag deireadh na bliana**	1,202	1,187

	2015	**2014**
	€000	**€000**
Pá	70,785	69,034
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	176	144
Liúntais eile	164	179
Ragobair	727	761
ÁSPC an Fhostóra	3,260	3,073
Leas sóisialta/árachas sláinte eachtrach (misin)	2,146	2,048
Pá Iomlán	**77,258**	**75,239**

5.1 Liúntais agus íocaíochta ragoibre

	Líon na bhFaighteoirí	**Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó**	**Uasíocaíocht Aonair**	**Uasíocaíocht Aonair**
			2015	**2014**
			€	**€**
Ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	46	3	16,211	16,502
Liúntais eile	87	—	8,080	8,052
Ragobair	341	15	32,781	31,614
Líon na ndaoine aonair a fuair luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin.	70	16	36,567	36,676

5.2 Socruithe eile maidir le Luach Saothair

Íocadh íocaíochtaí arb ionann €14,738 (2014: €41,007) iad le 5 (2014: 4) a bhí ar scor agus ar fostaíodh iad chun saintascanna a dhéanamh.

Íocadh scaoilíocaíochtaí arb ionann €118,770 (2014: €127,685) iad le 11 bhall foirne (2014: 16) a bhí fostaithe go háitiúil ag ambasáidí thar lear.

Íocadh scaoilíocaíochtaí arb ionann €NIL (2014: €417,787) iad le NIL (2014:7) iar-bhall foirne Aireachta.

5.3 Ró-íocaíochtaí Párolla

Bhí ró-íocaíochtaí ag deireadh na bliana € 7,070 (cásanna 6) (2014 € 11,806, cásanna 5) .Tá pleananna téarnaimh i bhfeidhm do na cásanna go léir.

6.1 Costais dlí

Tá costais dlí íocadh I rith nab liana catagóirith mar a leanas:

					2015	2014
	Líon na gcásanna	**Costais dlí a íocann an Roinn**	**A bronnadh costais dlí**	**A d'íoc na costais dlí Rannóg Cúiteamh bronnta**	**Iomlán**	**Iomlán**
		€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Éilimh de chuid fostaithe an Vóta	6	—	33	14	47	172
Éilimh de chuid bhall den phobal	1	—	6	—	6	15
		—	**39**	14	53	187

7 Cuntais Ilghnéitheacha

7.1 Caidrimh Chultúrtha le Tíortha Eile (Deontais-i-gCabhair)

	2015	**2014**
	€000	**€000**
Iarmhéid ag 1 Eanáir	105	171
Deontais-i-gcabhair (fo-mhírcheann A.4)	846	846
	951	1,017
Caiteachas	(876)	(912)
Iarmhéid ag 31 Nollaig	75	105